

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра бухгалтерського обліку та аудиту

Допущено до захисту
Завідувач кафедри
д. е. н, професор Лоханова Н. О. _____
(підпис)
« ____ » _____ 2019 р.

**КВАЛІФІКАЦІНА РОБОТА
на здобуття освітнього ступеня магістра**

зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування»
за магістерською програмою професійного спрямування
«Облік, аудит та оподаткування підприємницької діяльності»

на тему: «Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан і
напрями удосконалення (на прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)»

Виконавець:

студентка факультету менеджменту, обліку
та інформаційних технологій

Лопухова Ірина Миколаївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

Науковий керівник:

кандидат економічних наук, ст. викладач

(науковий ступінь, вчене звання)

Яцунська Олеся Сергіївна _____

(прізвище, ім'я, по батькові)

/підпис/

АНОТАЦІЯ

кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 071 «Облік і оподаткування» за магістерською програмою

Лопухової Ірини Миколаївни

«Облік і контроль дебіторської заборгованості: сучасний стан і напрями удосконалення (на
прикладі КП «Теплопостачання міста Одеси»)»

Одеський національний економічний університет

м. Одеса, 2019 рік

Кваліфікаційна робота магістра складається з трьох розділів.

У роботі розглядаються законодавче регулювання, концептуальні основи та особливості ведення обліку, контролю та аналізу розрахунків дебіторської заборгованості на КП «Теплопостачання міста Одеси».

Розглянуто теоретичні та економічні аспекти обліку дебіторської заборгованості.

Проаналізовано документальне оформлення дебіторської заборгованості. Визначено сучасну проблематику обліку. Запропоновано заходи щодо усунення недоліків в механізмі управління дебіторською заборгованістю. Досліджено організацію контролю заборгованості на підприємстві. Здійснено аналіз розрахунків дебіторської заборгованості. Проведено економіко-математичне моделювання ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємства.

Запропоновано рекомендації щодо вдосконалення обліку та контролю на підприємстві.

Ключові слова: фінансова стабільність, дебіторська заборгованість, грошові розрахунки, покупці, боржники, резерв сумнівних боргів, теплопостачання.

ANNOTATION

thesis for Master degree

in specialty 071 «Accounting and taxation» under the program

Lopukhova Irina Mykolaivna

«Accounts receivable accounting and control: current state and directions of improvement
(on the example of ME «Odessa District Heating Supply»)»

Odessa national economic university

Odessa, 2019

Thesis consists of three chapters.

The article deals with legislative regulation, conceptual bases and features of accounting, control and analysis of accounts receivable payments at the ME «Odessa District Heating Supply».

Theoretical and economic aspects of accounting for receivables are considered.

Documentary documentation of receivables is analyzed. Measures to eliminate deficiencies in the mechanism of receivables management are proposed. The organization of debt control at the enterprise is investigated. An analysis of accounts receivable is performed. The economic and mathematical modeling of the efficiency of receivables management of the enterprise is carried out.

Recommendations for improving accounting and control at the enterprise are offered.

Keywords: financial stability, accounts receivable, cash payments, buyers, debtors, doubtful debt reserve, heat supply.

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ	6
1.1. Економічна сутність та класифікація дебіторської заборгованості	6
1.2. Облік дебіторської заборгованості за вітчизняною та зарубіжною практикою.....	17
1.3. Сучасна проблематика обліку дебіторської заборгованості.....	25
РОЗДІЛ 2. ДІЮЧА СИСТЕМА ОБЛІКУ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ КП «ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ МІСТА ОДЕСИ».....	32
2.1. Загальна економічна характеристика КП «Теплопостачання міста Одеси».....	32
2.2. Облік та документальне оформлення дебіторської заборгованості на досліджуваному підприємстві.....	42
2.3. Проблеми механізму управління дебіторською заборгованістю та заходи їх подолання	50
РОЗДІЛ 3. ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ТА АНАЛІЗ ДЕБІТОРСЬКОЇ ЗАБОРГОВАНOSTІ КП «ТЕПЛОПОСТАЧАННЯ МІСТА ОДЕСИ»....	56
3.1. Мета, завдання, джерела, методика контролю дебіторської заборгованості	56
3.2. Аналіз динаміки складу, структури та оборотності дебіторської заборгованості	63
3.3. Економіко-математичне моделювання ефективності управління дебіторською заборгованістю підприємства.....	69
ВИСНОВКИ	75
Список використаних джерел	79
Додатки	86

ВСТУП

Актуальність теми. Кожне підприємство в процесі фінансово-господарської діяльності вступає в певні економічні відносини з іншими суб'єктами господарювання. В результаті чого відбуваються господарські операції, суттєвою складовою яких, з точки зору фінансової стабільності підприємства, є дебіторська заборгованість, а головними питанням у цьому контексті є контроль за рівнем та якістю дебіторської заборгованості. Адже наявність значної її частки суттєво погіршує фінансовий стан підприємства, знижує ліквідність його активів та вилучає грошові кошти з обороту.

На сьогодні облік дебіторської заборгованості є одним з найбільш складних і суперечливих питань. Через нестабільну ситуацію в країні сьогодні більшість українських підприємств перебувають на межі фінансової кризи. Однією з найсуттєвіших проблем є криза неплатежів, яка пов'язана з великою сумою заборгованості, що існує між українськими підприємствами. Кризовий стан економіки змушує підприємства надавати свою продукцію з умовою відстрочки оплати. Несплата призводить до виникнення дебіторської заборгованості, ефективного ведення обліку, внутрішнього контролю та управління якою стає одним з першочергових завдань підприємства.

Питання обліку та контролю дебіторської заборгованості розкрито у працях багатьох вітчизняних науковців та практиків, таких як: Ф. Ф. Бутинець, М. Д. Білик, Н. В. Бондарчук, Г. О. Москалюк, Л. В. Черненко, І. А. Волянчук, С. Ф. Голов, В. О. Шевчук, З. В. Гуцайлюк, Т. М. Мараховська, Я. В. Соколов, В. В. Сопко та інших.

Проте, розвиток економіки вимагає постійного удосконалення як виробничих так і фінансових аспектів діяльності господарюючих суб'єктів, через вирішення цілого ряду нерозв'язаних облікових проблем. Зокрема, це теоретичні та методичні аспекти класифікації та відображення заборгованості в системі рахунків бухгалтерського обліку; невизначеність обліку простроченої і безнадійної заборгованості та її рефінансування; аналіз заборгованості та

автоматизація бухгалтерського обліку взаєморозрахунків. У зв'язку з цим вибір теми дослідження та його цільова спрямованість є достатньо актуальними.

Мета і завдання дослідження. Мета роботи полягає у дослідженні теоретико-методичних положень організації обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості та надання практичних рекомендацій з їх удосконалення.

Для досягнення поставленої мети передбачено вирішення наступних завдань:

- визначити економічну сутність дебіторської заборгованості та розглянути її класифікацію;
- дослідити порядок відображення в обліку дебіторської заборгованості;
- визначити особливості оцінки та визнання дебіторської заборгованості;
- проаналізувати проблеми та недоліки в обліку дебіторської заборгованості та зазначити можливості їх подолання;
- надати організаційно-економічну характеристику комунального підприємства;
- ознайомитися з організацією бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості на підприємстві;
- провести аналіз стану дебіторської заборгованості на КП «Теплопостачання міста Одеси»;
- розкрити методичні та практичні аспекти контролю дебіторської заборгованості;
- розробити рекомендації щодо удосконалення механізму управління дебіторською заборгованістю на досліджуваному підприємстві;
- провести економіко-математичне моделювання ефективності розрахунків з контрагентами.

Об'єкт дослідження. Об'єктом дослідження є процеси обліку, контролю та економічного аналізу дебіторської заборгованості.

Предмет дослідження. Предметом дослідження є теоретичні і практичні аспекти методики й організації бухгалтерського обліку, контролю та аналізу дебіторської заборгованості.

Методи дослідження. При написанні кваліфікаційної роботи були застосовані наступні методи економічних досліджень: спостереження – у процесі статистичних досліджень; порівняння – для розкриття економічного змісту дебіторської заборгованості; комплексного і системного підходів – для дослідження якості обліку заборгованості та розроблення методичного підходу до класифікації в системі управління підприємством; метод економічного аналізу – виявлення тенденцій розвитку та впливу дебіторської заборгованості на фінансовий стан підприємства. Також використано методи схематичної та графічної ілюстрації інформації.

Інформаційна база дослідження. Інформаційною базою виступають: законодавчі та нормативно-правові акти національного та міжнародного рівня, що регламентують облік та контроль дебіторської заборгованості; монографії та наукові статті; підручники вітчизняних та закордонних авторів; матеріали наукових конференцій, а також статутні та організаційно-розпорядчі матеріали, внутрішні нормативні документи, облікові реєстри аналітичного та синтетичного обліку та фінансова звітність досліджуваного підприємства.

ВИСНОВКИ

Основні висновки й рекомендації теоретичного та науково-практичного характеру, здобуті в ході проведеного дослідження, полягають у такому:

1. На підставі аналізу існуючого нормативно-правового забезпечення та узагальнення організаційно-методичних положень обліку та контролю дебіторської заборгованості у кваліфікаційній роботі було визначено економічну сутність дебіторської заборгованості. При дослідженні сутності дебіторської заборгованості виявлено велику кількість підходів до класифікації дебіторської заборгованості, на основі яких заборгованість була згрупована за: строками погашення, об'єктами, забезпеченістю, формою розрахунків та територіальним розміщенням.

2. Досліджуючи особливості обліку дебіторської заборгованості за вітчизняною та зарубіжною можна зробити наступний висновок, що для України характерним є існування чітких норм ведення бухгалтерського обліку, які суворо регламентовані, недотримання яких зумовлює різні типи відповідальності (адміністративну, кримінальну тощо), а в міжнародній системі обліку навпаки зазначаються лише базові фундаментальні концепції ведення фінансового обліку.

3. При визначенні особливостей оцінки та визнання дебіторської заборгованості було з'ясовано, що підходи різних авторів до оцінки дебіторської заборгованості фундаментально не відрізняються, базовим визначальним нормативним актом є П(С)БО 10 «Дебіторська заборгованість», але наявні нововведення, тепер довгострокова дебіторська заборгованість згідно з останніми змінами до П(С)БО 10 відображається в балансі за теперішньою вартістю, тобто підлягає дисконтуванню.

4. Дослідженням встановлено, що до актуальних проблем обліку дебіторської заборгованості необхідно віднести дисконтування дебіторської заборгованості. Адже в П(С)БО так і не прописали чітких правил методики розрахунку теперішньої вартості, а також визначення ставок дисконтування.

Детальніших розшифровок, що таке теперішня (дисконтована) сума майбутніх платежів і як її розраховувати, в П(С)БО 11 і П(С)БО 10 немає. Не прописано, як визначати і відсоткову ставку.

Тому нами рекомендовано здійснити наступні:

- поглибити аналітичний і синтетичний облік довгострокової дебіторської заборгованості з урахуванням дисконтування грошових коштів;
- внести зміни до П(С)БО 10, а саме вказати точне визначенні поняття теперішньої вартості, а також методику її розрахунку;
- внести поправки до П(С)БО 11 та П(С)БО 13. Адже у п. 31 П(С)БО 13 так і лишається норма, що на кожну наступну після визнання дату балансу фінансові зобов'язання оцінюють за амортизованою собівартістю. А фінансові зобов'язання, призначені для перепродажу оцінюють на кожну дату балансу за справедливою вартістю.

Вважаємо, що ці заходи дозволять та допоможуть конкретизувати та полегшити вирішення накопичених протиріч, а також уникнути помилки при відображенні фінансового доходу або витрат від дисконтування довгострокової дебіторської заборгованості.

Що стосується іншої проблеми бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості, то вона полягає в самій якості змісту бухгалтерських записів, що визначається в процесі визнання і оцінювання дебіторської заборгованості, а також відсутності наукових і практичних розробок можливих форм бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості.

Вважаємо, що з метою удосконалення обліку дебіторської заборгованості при її автоматизації, рекомендовано здійснити наступні заходи:

- застосувати програмний «конструктор» на базі інтеграції функціонального модуля з підсистемами, що пов'язані з фінансовими та виробничими аспектами управління;
- створити інформаційну базу дебіторської заборгованості учасників розрахунків;

- звітити в електронній формі взаємні вимоги та зобов'язання і знайти найбільш раціональні способи погашення взаємної заборгованості;

- провести взаємозаліки, поступово скорочуючи обсяги заборгованості.

Дані рекомендації дозволять забезпечити надання якісної бухгалтерської інформації комплексного характеру про розрахунки з дебіторами різним користувачам і ця інформація була б достатньою для прийняття рішень щодо глибини кризи неплатежів аналізованого суб'єкту.

5. За підсумками дослідження діючої практики обліку дебіторської заборгованості на КП «ТМО» було: окреслено організаційно-економічну діяльність підприємства, яке займається виробництвом і постачанням енергії теплового типу і є одним з провідних і передових підприємств у своїй галузі; ознайомлено з організацією бухгалтерського обліку дебіторської заборгованості та проведено аналіз динаміки складу, структури та оборотності дебіторської заборгованості.

6. В ході аналізу дебіторської заборгованості на КП «ТМО» було розкрито її якісний склад і внутрішню структуру як по видах заборгованості, так і по термінах виникнення. За розрахованими показниками, можна зробити висновки про те, що підприємство погано контролює стан дебіторської заборгованості, допускає виникнення прострочених платежів, володіє не дуже достовірною та актуальною інформацією для прийняття управлінських рішень.

7. При розгляді механізму управління дебіторською заборгованістю було виявлено наступні проблеми:

- 1) збиткові тарифи на послуги;
- 2) заборгованість споживачів за послуги.

Запропоновано наступні заходи, спрямовані на усунення дебіторської заборгованості та підвищення енергоефективності на підприємствах теплопостачання:

- врегулювання спорів зі споживачем та укладання договорів реструктуризації на погашення заборгованості;

– у випадку низьких доходів споживачів проблеми погашення заборгованості вирішуються шляхом оформлення житлових субсидій, зменшення поточного платежу дозволяє більше коштів спрямувати на погашення заборгованості;

– в деяких випадках найбільш ефективним варіантом в енергозберігаючому і фінансовому плані буде установка індивідуального опалення та закриття котелень.

Впровадження цих заходів покращить управління дебіторською заборгованістю та дозволить підприємству теплопостачання ефективно використовувати фінансові та трудові ресурси, впливати на прибутковість, зменшити ймовірність зростання безнадійних боргів.

8. Досліджено методику проведення внутрішнього контролю операцій з дебіторської заборгованості та розглянуто організаційні підходи щодо внутрішнього контролю забезпечать вирішення важливих завдань. Для удосконалення внутрішнього контролю дебіторської заборгованості на підприємстві рекомендовано проведення тесту внутрішнього контролю, що дасть змогу оцінити стан заборгованості та сприятиме зниженню суми дебіторської заборгованості, скороченню сумнівної і безнадійної дебіторської заборгованості.

9. В ході дослідження створено економіко-математичну та зроблено прогноз на 2019-2020 роки стосовно рівня дебіторської заборгованості, за рахунок якого чітко видно зростання дебіторської заборгованості на наступні 2 роки.

Таким чином, нами було проведено дослідження обліку та контролю дебіторської заборгованості, вважаємо, що запропоновані заходи дозволять ефективно здійснювати бухгалтерський облік дебіторської заборгованості на підприємстві, підвищити ефективність виробництва, і тим самим підтримувати конкурентоспроможність підприємства, та будуть сприяти нарощуванню його економічного потенціалу.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Безготівкові розрахунки. Баланс. Бібліотека. Практичне керівництво. 2016. № 12. С. 15-17.
2. Береза С.Л. Класифікація дебіторської заборгованості для цілей бухгалтерського обліку. Вісник ЖДТУ. 2014. №3(29). С.21-24.
3. Білик М. Д. Управління дебіторською заборгованістю підприємств. Фінанси України. 2014. № 12. С. 24-36.
4. Бланк І.А. Управління активами і капіталом. К.: Ніка-Центр, Ельга, 2015. 448 с.
5. Бланк І. О. Управління фінансами підприємств / І. О. Бланк, Г. В. Ситник. К.: КНТЕУ, 2016. 780 с.
6. Брігхем Є. Основи фінансового менеджменту / Є. Брігхем: пер. з анг. К.: Молодь, 2017. С. 624-626.
7. Бухгалтерський фінансовий облік : Підручник для студ. вищих навч. закладів / ред. Ф. Ф. Бутинець. [6-е вид., переробл. і допов.]. Житомир: Рута, 2011. 756 с.
8. Ван Хорн Дж. К., Дж. М. Вахович. Основи фінансового менеджменту: 12-е видання. М.: Вільямс, 2018. 1232 с.
9. Верхоглядова Н. І. Бухгалтерський фінансовий облік: теорія та практика: [Навч. практ. посіб.] / Н. І. Верхоглядова, В. П. Шило, С. Б. Ільїна та ін. К.: Центр учбової літератури, 2010. 536 с.
10. Голов С. В. Фінансовий облік. Київ, 2015. С. 553-560.
11. Горбачова О. М. Облік і аналіз дебіторської заборгованості : проблеми та шляхи їх вирішення / О. М. Горбачова, Л. В. Лахай // Торгівля і ринок. 2010. № 30. Т. 2. С. 392-399.
12. Грабова Н. М., Добровський В. Н. Бухгалтерський облік в виробничих і торгових підприємствах: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів; під ред. Н. В. Кужельного. К.: А.С.К., 2014. 320 с.

13. Губачова О. М. Облік у зарубіжних країнах: Підручник [Текст/ О. М. Губачова. К.: Центр учбової літератури, 2008. 432 с.

14. Гусєва Г. І. Дебіторська заборгованість: сутність та класифікація / Г. І. Гусєва // Обліково-аналітичне забезпечення управління підприємством: матеріали студентської науково-практичної конференції присвяченої Дням науки в Чортківському інституті підприємництва і бізнесу. Збірник матеріалів: Чортків, ТНЕУ. 2013. С. 151-155.

15. Домбровська Н. Р. Удосконалення обліку дебіторської заборгованості в умовах застосування комп'ютерних технологій. Стан і перспективи розвитку обліково-інформаційної системи в Україні : матеріали II 99 міжнар. наук.-практ. конф. Тернопіль: ТНЕУ, 2012. С.15-18.

16. Дорош Н. І. Аудит: методологія і організація. К.: Знання, 2014. 402 с.

17. Економічний аналіз: навч. посібн. / М. А. Болюх, В. З. Бурчевський, М. І. Горбаток та ін.; за ред. акад. НАНУ, проф. М. Г. Чумаченка. – [2-ге вид., перероб. і доп.]. К. : КНЕУ, 2013. 556 с.

18. Єдинак, Т. С. Проблеми управління дебіторською заборгованістю підприємств в умовах фінансово-економічної кризи. Держава та регіони. 2009. № 3. С. 54-57.

19. Завгородній А. Г., Вознюк Г. Л., Смовженко Т. С. Фінансовий словник. – 2-ге вид. Львів: "Центр Європи", 2012. 576 с.

20. Зудина Н. Ю. Аналіз і регулювання дебіторської заборгованості в комерційній організації: автореф. дис. на здоб. вчен. степ. к.е.н. / Зудина Н. Ю. М. : ФГТУ, 2015. 26 с.

21. Кияшко О. М. Облік та аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством: автореф. дис. канд. екон. наук. К, 2016. 21 с.

22. Кірейцев Г. Г. Фінансова звітність підприємств та її аналіз / Г. Г. Кірейцев. К: ЦУЛ, 2012. 452 с.

23. Коблянська О. І. Методологічні аспекти обліку та аудиту дебіторської заборгованості / О. І. Коблянська. Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка, 2018. № 77-78. С. 28-34.

24. Кондукова Е. В. Аналітичні аспекти податкового дослідження стану розрахунків з контрагентами . Сталий розвиток економіки. 2012. № 3. С. 285-290.

25. Кулинич Р. О. Способи прогнозування економічних явищ методом статистичних рівнянь залежностей / Р. О. Кулинич. Університетські наукові записки. 2017. № 3 (23). С. 295-305.

26. Лігоненко Л. О., Новікова Н. М. Управління дебіторською заборгованістю підприємства: навч. посіб. К.: КНТЕУ, 2015. 275 с.

27. Мазаракі А. А. та ін. Економіка торговельного підприємства. Підручник для вузів (ред. проф. Н.Н. Ушакової). К., «Хрещатик», 2015. 800 с.

28. Макарович В. К. Методичні підходи аудиту дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / В. К. Макарович. Бухгалтерський облік, аналіз та аудит в епоху глобальних змін : тези доповідей Міжнар. наук.-практ. конф.. К.: КНЕУ ФПБАУ, 2014. С.82-88.

29. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етики: Видання 2014 року / Пер. з англ. мови О. В. Селезньов, О. Л. Ольховікова, О. В. Гик, Т. Ц. Шарашидзе, Л. Й. Юрківська, С.О. Куликов. К.: ТОВ «ІАМЦ АУ «Статус», 2014. 1028 с.

30. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 «Фінансові інструменти: розкриття та подання». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS%2032_ukr_2018.pdf

31. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 39 «Фінансові інструменти: визнання та оцінка». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IAS-39_ukr_2016.pdf

32. Міжнародний стандарт фінансової звітності 1 «Перше застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS-01_ukr19.pdf

33. Міжнародний стандарт фінансової звітності 7 «Фінансові інструменти: розкриття інформації». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS-07_ukr_2016.doc.pdf

34. Міжнародний стандарт фінансової звітності 9 «Фінансові інструменти». URL: https://mof.gov.ua/storage/files/IFRS_9_Ukr-compressed.pdf

35. Нестерчук О. М. До питання обліку і аудиту дебіторської заборгованості / О. М. Нестерчук. Вісник наукових досліджень. 2006. № 4. С.45-50.

36. Оборотні активи підприємств за видами економічної діяльності станом на 31 грудня 2017 року. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2013/fin/oaktuvu/oa_ed/oa_ed_u/oa_ed_3_17_u.htm

37. Онищенко В. О. Дисконтування довгострокових заборгованостей (дебіторської і кредиторської) [Електронний ресурс]. Вісник наукових досліджень. 2019. Вип 1. С. 25-30. URL: <https://www.golovbukh.ua/article/7853-diskontuvannya-dovgostrokovih-zaborgovanostey-debtorsko-kreditorsko>

38. Офіційний сайт КП «Теплопостачання міста Одеси». URL: <https://teplo.od.ua/>

39. Попов А. М., Сотников В. Н. Економіко – математичні методи та моделі. Київ, 2015. 480 с.

40. Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні: Закон України від 16.07.1999 р. № 996-XIV: зі змінами і доповненнями від 05.10.2017 № 2164-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14>

41. Про затвердження Змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України з бухгалтерського обліку: Наказ Мінфіну від 16.09.2019 р. № 379. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1065-19/sp:wide-:max25>

42. Про затвердження Інструкції про безготівкові розрахунки в Україні в національній валюті: постанова НБУ від 21.01.2004 № 22 зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29.03.04 № 377/8976. URL: <https://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z0377-04>

43. Про затвердження Інструкції про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій

підприємств і організацій України: інструкція від 30.11.1999 р. № 291. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99>

44. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»: Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>

45. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість»: Наказ Міністерства фінансів України 08.10.99 № 237. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99>

46. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання»: Наказ МФУ від 31.01.2000 р. № 20. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0085-00>

47. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: Наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 № 193. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0515-00>

48. Про затвердження Порядку бухгалтерського обліку окремих активів та зобов'язань бюджетних установ та внесення змін до деяких нормативно-правових актів із бухгалтерського обліку бюджетних установ: Наказ Мінфіну від 02.04.2014 № 372. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0426-14>

49. Рожелюк В.М. Стандартизація та гармонізація обліку в контексті міжнародних та національних стандартів / В.М. Рожелюк. Інноваційна економіка. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/jspui/bitstream/316497/14523/1/>

50. Рожелюк В. М. Проблемы процесса формирования учетной политики / В.М. Рожелюк. Международный бухгалтерский учет. 2013. № 46. С. 56-61.

51. Савченко В. Я. Аудит дебіторської заборгованості/ В. Я. Савченко. URL: <http://www.ebk.net.ua/Book/Audit/Glava11/R11p13.htm>

52. Савченко В. Я. Аудит: навч. посіб. / В. Я. Савченко ; Міністерство освіти і науки України, КНЕУ. К. : КНЕУ, 2015. 322 с.

53. Садовська І. Б., Божидарнік Т. В. Бухгалтерський облік: навч. посібник. К.: Центр учбової літератури, 2013. С. 480-484.

54. Соловей Н. В. Проблеми обліку дебіторської заборгованості / Соловей Н. В., Маліношевська К. І. URL: http://www.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/ppei/2010_25/malinoshevska.pdf

55. Сопко В.В. Бухгалтерський облік: фінансовий та внутрішньо-господарський / В. В.Сопко, О. В. Бойко, М. І. Кучер. К.: Фенікс, 2013. 468 с.

56. Стоун Д., Хітчінг К. Бухгалтерський облік і фінансовий аналіз; пер. з англ. Ю.А. Огібін, Г.А. Огібін. М.: Сирин, 2014. С. 77-79.

57. Стельмашук А. М., Смоленюк. П. С. Бухгалтерський облік. Харків: "Одісей", 2015 р. 340 с.

58. Сурніна К. С. Удосконалення обліку дебіторської і кредиторської заборгованості промислових підприємств: автореф. дис. канд. екон. наук. Луганськ, 2015. 19 с.

59. Ткаченко Н. М. Бухгалтерський фінансовий облік, оподаткування і звітність : підручник / Н. М. Ткаченко. Вид. 3-тє, [перероб. та доп.]. Київ : Вид-во «Алерта», 2016. 926 с.

60. Топоркова О. В., Євлаш Т. О. Порівняльний аналіз П(С)БО та МСБО стосовно відображення дебіторської заборгованості в обліку. Економічна стратегія і перспективи розвитку сфери торгівлі та послуг. 2010. Вип. 2. С. 93-101.

61. Федорченко О. Є. Актуальні проблеми управління дебіторською заборгованістю на підприємстві / О. Є. Федорченко. Інвестиції: практика та досвід. 2015. № 21. С. 60-63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2015_21_14

62. Федорченко О. Є. Облік і аналіз розрахунків з дебіторами (на прикладі текстильних підприємств легкої промисловості): автореф. дис. канд. екон. наук. Київ, 2017. 23 с.

63. Фінансовий облік: підручник / В. К. Орлова, М. С. Орлов, С. В. Хома; 2-е вид., доп. і перероб. К.: ЦУЛ, 2016. 510 с.

64. Хом'як Р. Л. Бухгалтерський облік та оподаткування: навч. посібник/ за ред. Р. Л. Хом'яка, В. І. Лемішовського. Львів: Бухгалтерський центр «Ажур», 2010. 1220 с.

65. Чернелевський Л. М. Удосконалення обліку, аналізу і аудиту в умовах глобалізації світової економіки. Монографія / За ред. канд. екон. наук, проф. Л. М. Чернелевського. К.: НУХТ, 2013. 215 с.

66. Черненко Л. В. Управління дебіторською заборгованістю в аграрних підприємствах. К., 2017. С. 197-207.

67. Юджин Ф. Брігхем. Фінансовий менеджмент / Юджин Ф. Брігхем, Майкл С. Ерхардт. - 10-е вид. СПб.: Питер, 2017. 960 с.

68. Яцишин С. Р. Аспекти формування облікової політики підприємства / С. Р. Яцишин. Економічні науки. Серія «Облік і фінанси». Збірник наукових праць. Луцький національний технічний університет. Випуск 8 (29). Ч. 4. Луцьк, 2011. С. 491-498.

69. Яцишин С. Р. Державний фінансовий контроль виконання бюджетних програм: форми та методи / О. Хаблюк, С. Яцишин. Економічний аналіз: зб. наук. праць. Тернопільський національний економічний університет; ред. кол.: С. І. Шкарабан (голов. ред.) та ін. Тернопіль: Видавничо-поліграфічний центр Тернопільського національного економічного університету «Економічна думка», 2011. Вип. 9. Частина 1. С. 351-353.